

Şiir edebiyat dünyasının tartışılmaz “başrol oyuncusu”dur. Bu yüzden açılışlar, törenler, kapanışlar çok zaman şiirle yapıldığı gibi konuşmayı destekleyecek şekilde aralara da ana direk olsun diye şiir okunmazsa konuşmanın bir yanı eksik kalacakmış gibi illaki şiir konuşmanın her zaman ana elemanları arasında olmuştur.

Her yazar hayatının bir döneminde şiir yazmış daha sonra deneme, hikâye, roman, inceleme yazılarına dönmüş olabilir bu yüzden gönlünde şiire açılan bir penceresi olmuştur.

Her ay adresime gelen derilerde kim var kim yok diye isimleri taradıktan sonra serde şairlik olunca da ilk önce şiirleri okumaya başlarım. Öyle zamanlar olur ki bırakın şiiri, şiirden bir dizelik ruh tadı bulabilmek için adeta keçiboynuzu yemek zorunda kalırım. Bazı zamanlarda ise aradığım ruhumu dinlendirecek şiirlere rastladığımda da şiirin deryasına dalan bir bahri olurum.

Şair elbette yaşadığı çağın şiirini yazar. Yaşadığı çağda insanın yüreğine dokunan kelimeleri nerede, nasıl, ne şekilde kullanacağını bildiği müddetçe şiiri okurda aksiseda bulur. Her dergi yönetmeni hem dergisine zenginlik katacak, hem okuruna güzel şiir sunma gayreti içinde olur. Öyle zamanlar olur ki bütün bu gayretlerine rağmen dergiye iyi şiir gelmez dosyasında biriktirdiği şiirleri dergi sayfasına serpiştirir.

Şiirin okura dokunup dokunmaması da şairinin küpünde ne varsa dışarıya onun sızması gibidir. Bu durumu; her ağaç yer yıl bir öncekinden daha güzel meyve vermez şeklinde de düşünebiliriz. Neticede ağaç ağaçtır, bazen gözümüzü ve gönlümüzü doyuracak şekilde meyve verir bazen de tadımlık bir kaç meyve verir. İşte tadımlıkta olsa ağacın meyvesi meyvedir. Az ya da çok beğeniriz.

Bir şairin de her şiiri bize mutlaka dokunmaz. Bazen dokunur, bazen de bize uzaktan el sallar geçer. Bunu bir ileri uç oyuncusunun doksan dakika sahada kalıp gol pozisyonlarına girip atmadığı goller ya da pozisyon üretip atılması zor bir golü atması gibidir. İşte bize dokunan şiir de zor pozisyonda atılan gol gibidir. Sahada bulunan yirmi dört kişiden bu golü atabilenler hatırlanır ama aradaki oyuncular da oyunun ana unsurları arasında yerini alır.

Bir şairin, iyi, kötü, vasat şair olduğunu çok zaman kendisinden sonraki zamanlar belirler. Günümüzde popüler olan şairlerin şiirlerinin değeri okurunun yüreğine dokunabilmesi ve değişik zaman değirmeninde öğütüldüğünde de içinde bulundurduğu duyguların taze kalmasıyla karşılaştırıldığında anlaşılır.

Günümüzde geleneksel şiirin bittiğini, bunun yerini “modern şiir”in aldığını öne süren ve bu zeminde açılan tartışmaları bir kenara bırakalım diyenlere inat, âcizane bu geleneğin devam ettiğini hatta her şairin ister istemez bu gelenekten beslendiğinin -her ne kadar da bunu inkâr etme yoluna gitseler de- farkına varmadan bir şekilde dizelerin arasına kendiliğinden gelip oturan kelimelerden kaçıp kurtulamazlar.

Bir şair; hafif, batı, pop, klasik, yabancı müzik dinleyebilir ama bir türkünün ruhlarına verdiği gıdanın yüzde birini bir başka müzikte alamaz. Bu ister istemez bizi geçmişle gelecek arasında köprüden geçerken karşılaştığımız hısımlık, akraba gibi ya tanıdık gelecek ya da kan bağıyla bağlılığını hissedecektir.

Yüreği olan sağda ya da solda bir şair, Rahmetli Abdurrahim Karakoç’un “Lambada titreyen alev üşüyor/Aşk kâğıda yazılmıyor Mihriban” ya da Âşık Veysel’in “İki kapılı bir handa / Gidiyorum gündüz gece” dizeleri akıllarına geldiğinde ya da bir türküde dinlediğinde ruhları acı fren yapmış bir otomobil gibi “zıncı diye” yerinde durur ve uzun süre bu dizelerin coğrafyasında gezinir dururlar.

Aslında var olan ama unutturulmak için özel gayret gösterilen geleneksel şiirin tellerine bir kaç kez dokunup geçen Süleyman Çobanoğlu sanki yeni bir şiir türü geliştirmiş gibi algılandı. Daha sonraki zamanlarda ise kısmen Ahmet Murat, İbrahim Tenekeci bu tele kâh parmakları ile kâh tırnakları ile dokunarak “biz de varız” -çok zaman hece ölçününün dışına taşarak- deseler de devamını getirmelidir. Yaklaşık otuz yıldır gelenekten faydalanarak günümüz şiirini yazmaya çalışmam gelecek zamanlarda görülür görülmez orasını bilmiyorum. Yine bu gelenekten faydalanarak günümüz şiirini yazan Alaaddin Soykan, Nadir Aşçı, Hüseyin Akın ile geleneksel şiiri iyi bilen ama ara sıra bunu şiirlerine de taşıyan, Metin Özarslan, Adem Konan ve Mehmet Aycı’yı da görmezden gelemeyiz.

Mevzuyu uzatabiliriz ama bize dokunan şiirlerden yola çıkarak Nurettin Durman ağabey ve onun son zamanlarda defalarca okuduğum bir şiirden bahsetmek istiyorum. Hani atalarımız “Göl yatağında su eksik olmaz” derler ya; yan tarafa aldığım bu şiir de işte o göl yatağının şiiri.

Nurettin Durman ağabey, insani erdemlerle dolu, ömrünü insana ve şiire vakfeden kendi arazisi ol-

madığı gibi bir yerde bir dikili ağacı olmayan; göçtüğünde terekesinde şiir, deneme, hikâye kitaplarından başka bir varlığı bulunmayan, hayata güzel bakan, güzel yaşayan, Beylerbeyi'nde adı "Düş Çınarı" ile anılan ve çınarın karşında bir berber dükkanı bulunan bir şair olarak kendisinden sonra da anılacak, anılarda yaşatılacak erdemli bir ağabey, güzel bir dost olarak -en azından ben böyle biliyor böyle düşünüyorum- kalacak şahsiyetli insanlar arasına adını karıştıran bir insan.

Nurettin Durman ağabey, ilerlemiş yaşına rağmen şiirden kopmayan devamlı üreten bir şair. Onu ilk defa Kardelen Dergisi ile tanıdım. Daha sonraki zamanlarda Düş Çınarı ve çeşitli dergilerin kurucu ağabeyi arasında yer aldı. Uzun süre bir gazetede köşe yazarlığı yaptı.

Rahat şiir yazan, şiiri ile şuuru örtüşen, başrol oyuncusundan ziyade karakter oyunculuğunu benimseyen ama hiç bir zaman "artist" pozu veremeyen safi bir şairdir. Şiir kitaplarını incelediğimizde zaman zaman gelenek damarlarından birisinin yetindiğini görürüz ama o, oyunu devamlı serbest şiirden yana kullanmayı sürdürmüştür. Belki bu şiirlerden -belki de ilki- şu *Gazel*'i Hece Taşlarında yayınlanmıştı. Bu tarz şiirleri başka nerede yayımlandı bilmiyorum ama Nurettin Durman Ağabey'in güçlü gelenek damarının varlığından haberdardım.

İşte bu gazeli ile birlikte bize dokunan bir başka şiiri *Sevmek de Meğer Yazılır Bir Kenara* başlıklı şiiri hecenin imkânlarından faydalanılarak adına serbest hece şiiri dediğim (7+7= 14'lü ölçü ile yazılan) ve bize dokunan bu şiir belki size de dokunur düşüncesiyle yazımız arasına aymayı uygun bulduk.

Gelenek damarınız kurumasın ağabey...

Gazel¹

*Dün gece mecliste perişan halin gördüm
Can ile canan arasında ahvalin gördüm*

*Felek bir devran etse sureta bir an gördüm
Ah ile çıkılsa keşke gönüller viran gördüm*

*Ey gönül halden hale geçerken kavlin gördüm
Cana işve değmez mi hançeri hain gördüm*

*Bak zatına ey dilbaz ateşte alevin gördüm
Ateş basmış gamzenin nasıl zevalin gördüm*

*Temaşa eyler imiş âlemi ahdin gördüm
Öyle bir hal içinde her hâl hayalin gördüm*

Sevmek de Meğer Yazılır Bir Kenara²

*Kaç zamanlı trenler çekip kendini yoldan
Bunca yükü taşısin insan baksın yüzüne
Buradan karşı yaka biraz eskimiş olsun
Bakmışız ki dalgası vurunca çarşılara
Bir ahımız kalmıştır ulaşsın diye aşkla
Bize bunca acılar bize zulüm kör olsun.*

*Bakmayın siz zamanın illetinden kahrından
Kibirden şatafattan çıkmasın hiç dışarı
Kendine yakışanı tutuyor ya üstünde
Demek ki başı sonu bir fiyaka iledir
Zamanın kırık kalbi varsın inleye dursun
Her şey bir şeye doğru her şey kendi iledir.*

*Baktığımız gökyüzü bize bakmış çok yıldız
Bu dünyanın çekilmez tarafı var mutlaka
Bir yanda zevk ü sefa bir yanda yoksulluklar
Nasil açıyor olsun yangın yerinde güller
Bu çocuklar gülecek elbet var ki zamanı
Bir güzellik olacak nehirlerde sümbüller.*

*Söylemesi gereken sözün ince yerinden
İnsana bir yaşamak hakkıdır lazım olan
Demem o ki ne kadar kanlı bakışları var
Dolaşıyor dünyayı ölüm münadileri
Kopacak fırtınayı bekliyor elbet zaman
Arınsın diye hayat öldürsün kötülükleri*

*Yani her şeyin biraz yaşıyor gibi olsa
Bir karanfil gibisi bir güzellik bahçesi
Bir tebessüm konulsa insanların yüzüne
Ne kadar çekilmezi bırakıp bir kenara
Sabahın serinliği akşamın gurup vakti
Sevmek de meğer yazılır bir kenara.*

1 Durman Nurettin, "Gazel" *Hece Taşları*, S. 26, 2017, s. 3.

2 Durman Nurettin, "Sevmek de Meğer Yazılır Bir Kenara" *Yediiklim*, S. 342, 2018, s. 7.